

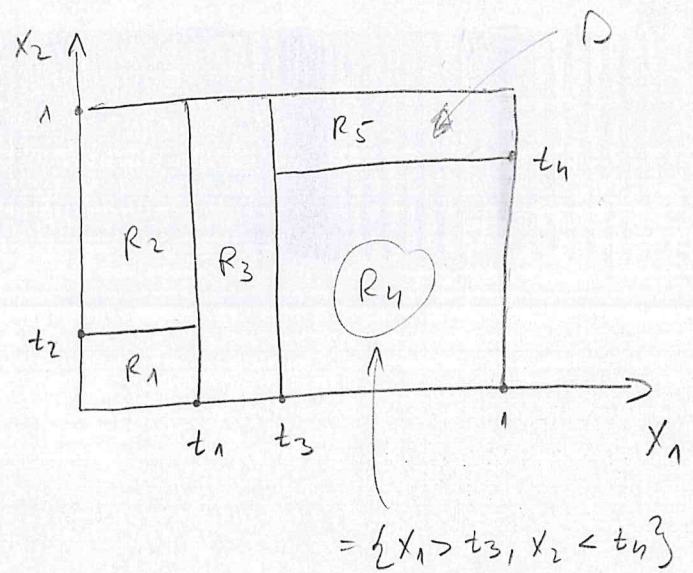
8. Metode binarne na stablima

8.1 CART (Classification and Regression Trees)

• dijelimo prostor prediktora $D \subseteq \mathbb{R}^p$ na p -dimenz. pravokutnike te prilagodavamo jednostavnom modelu na svakom pravokutniku

• koristimo rekurzivne binarne particije

Pr. 8.1 | $Y \in \mathbb{R}$, $X = (x_1, x_2) \in [0, 1]^2 =: D$, te x_1 i x_2 kvantitativne.

- 1. D dijelimo u $x_1 = t_1$
- 2. $\{x_1 \leq t_1\}$ —||— $x_2 = t_2$
 $\{x_1 > t_1\}$ —||— $x_1 = t_3$
- 3. $\{x_1 > t_3\}$ —||— $x_2 = t_4$

↳ particija $R_1, \dots, R_5$ od D

↳ za jednu particiju, $\forall x \in D \cap \mathbb{R}^2$,

$$\hat{f}(x) := \sum_{m=1}^5 e_m \mathbb{1}_{\{x \in R_m\}} = c_k \text{ ako } x \in R_k,$$

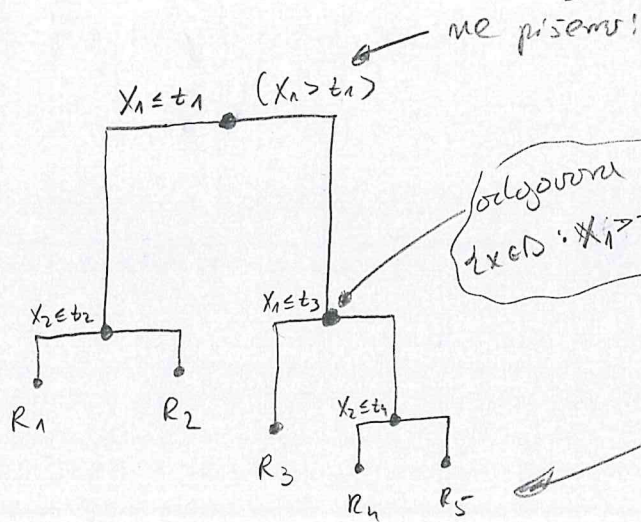
za neke $e_1, \dots, e_5 \in \mathbb{R}$.

• ako $L(y, \hat{y}) = (y - \hat{y})^2 \rightarrow$

$$e_m := \frac{1}{\#\{x^{(i)} \in R_m\}} \cdot \sum_{x^{(i)} \in R_m} y_i$$

↳ ekvivalentan zapis preko binarnog stabla:

odgovora $\{x \in D : \exists i > t_i, y \in D\}$

[stablo možemo crtati i za $p > 3$!]

$R_1, \dots, R_5 = \text{listovi}$

Prednosti:

- interpretacija [npr. primjene u medicini]
- automatski odabir korijeta i interakcije među njima
- invarijantnost na monotone transformacije korijeta

Mane:

- prediktivna sposobnost
- ↳ bagging, slučajne šume, boosting

[konstrukcija stabala u CART algoritmu?]

2.1.1 Regresijska stabla

• $y \in \mathbb{R}$, te pretp. $X \in D \subseteq \mathbb{R}^p$ (sva x_j kont.)

Za svako binarno stablo T , svaki čvor $t \in T$ i identifikiramo s odgovarajućim područjem od D , te

$$\tilde{T} := \{t \in T : t \text{ je list}\}.$$

↳ $I(t) := \{(x^{(i)}, y_i) : x^{(i)} \in t\}$ (2.1)

• $n(t) := |I(t)|$

$$\bar{y}(t) := \frac{1}{n(t)} \sum_{x^{(i)} \in t} y_i, \quad (8.2)$$

$$\hat{A}_T(x) := \sum_{t \in \tilde{T}} \bar{y}(t) \mathbb{1}_{\{x \in t\}}, \quad x \in D$$

[dakle, pretpostavili smo $L(y, \hat{y}) = (y - \hat{y})^2$]

Neka je "cost"

$$C(T) := \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (y_i - \hat{A}_T(x^{(i)}))^2 \quad (= L_T(\hat{A}_T)) \quad (8.3)$$

$$= \frac{1}{n} \sum_{t \in \tilde{T}} \sum_{\substack{x^{(i)} \in t \\ =: \text{RSS}(t)}} (y_i - \bar{y}(t))^2$$

Kritarij dijeljenja: u svakom listu $t \in \tilde{T}$, neka su

$$t_L = t_L(j, s) := \{x \in t : x_j \leq s\}, \quad j \in \{1, \dots, p\}, s \in \mathbb{R},$$

$$t_R = t_R(j, s) := \{x \in t : x_j > s\}$$

Sve moguće podjele, te $T(j, s)$ rezultirajuće stabler.

$\hookrightarrow$ tražimo [za s dovoljno glatki samo $n(t)$ uprednosti!]

$$(j^*, s^*) := \underset{j, s}{\operatorname{argmax}} \left\{ \underbrace{C(T) - C(T(j, s))}_{=: \Delta C(t, j, s)} \right\} \quad (8.4)$$

Nap. 8.2.1
 (a) iz (8.3) odmah slijedi

$$\Delta C(t, j, s) = \frac{1}{n} (RSS(t) - RSS(t_L) - RSS(t_R)) \quad (8.5)$$

$$t \in (j^*, s^*) = \underset{j, s}{\operatorname{argmin}} \{ RSS(t_L) + RSS(t_R) \} \quad (8.6)$$

↑
 onim samo u $T(t)$!
 $\frac{1}{n(t_L)} RSS(t_L) = \hat{\operatorname{Var}}(y_i : x^{(i)} \in t_L)$

(b) Knjedi: $\Delta C(t, j, s) \geq 0, \forall t, j, s$ te (102) 84

$$\Delta C(t, j, s) = 0 \Leftrightarrow \bar{y}(t) = \bar{y}(t_L) = \bar{y}(t_0). \quad \Rightarrow$$

Kriterij zaustavljanja?

↳ broj listova $|\tilde{T}|$ kontrolira kompleksnost!

↳ Ue dijeli $t \in \tilde{T}$ ako

(1) $\Delta C(t, j^*, s^*) \leq \delta$ za neki $\delta \geq 0$, [mindeu]
↳ [previše "kružokidno" za velike δ]

ili

(2) $\min \{ m(t_L^*), n(t_0^*) \} < g_1$ [mincut]

za $g_1 \in \mathbb{N}$

ili

(3) $m(t) < g_2$ [minsize]

za $g_2 \in \mathbb{N}$

↳ Kako odrediti δ, g_1, g_2 ?

↳ Alternativa

Obrezivanje stabla (engl. "pruning")

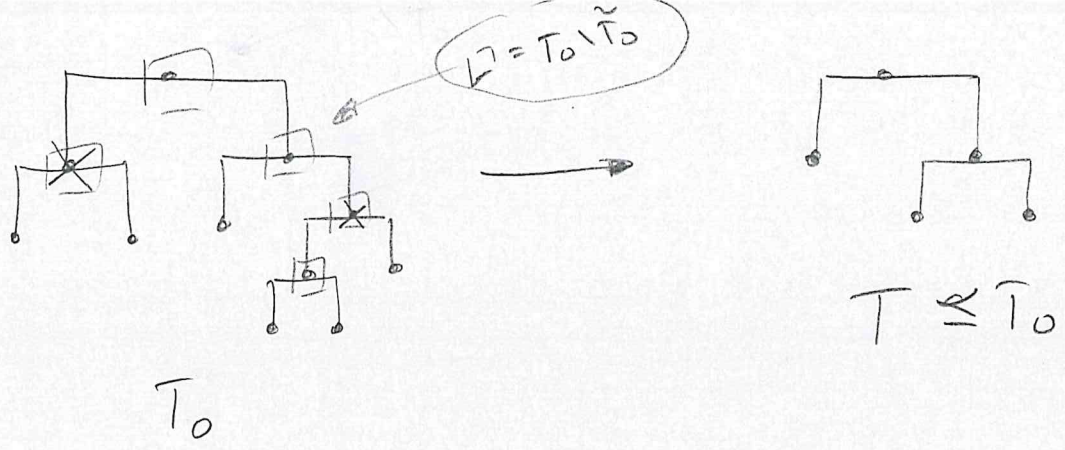
• naprimo "veliku" stabla (npr. $\delta=0, g_1=1, g_2=5$ gase)

→ T_0

• $T \in T_0$ je podstablo od T_0 (" $T \leq T_0$ ")

ako je dobiveno "obrezivanjem" bilo kojeg broja čvorova $t \in T_0 \setminus \tilde{T}_0$.

mp.

[spejamo neke elemente particije (unutra)]

• Za sve $\alpha \geq 0$,

$$C_\alpha(T) := C(T) + \alpha \cdot |\tilde{T}| \quad (8.7)$$

te

$$T(\alpha) := \operatorname{argmin}_{T \leq T_0} C_\alpha(T). \quad (8.8)$$

penalizacija kompleksnosti

Nap. 8.31

(a) $\alpha = 0 \Rightarrow T(0) = T_0$

veći $\alpha \Rightarrow$ manji $|\tilde{T}(\alpha)|$

(b) Može se pokazati da postoji $k \in \mathbb{N}$ te

$$0 = \alpha_0 < \alpha_1 < \dots < \alpha_k < \alpha_{k+1} = +\infty,$$

i niz stabala $T^0 \geq T^1 \geq \dots \geq T^k$ t.d.

$$T(\alpha) = T^i \text{ za } \alpha \in [\alpha_i, \alpha_{i+1}), i=0, \dots, k \quad (8.9)$$

(vidi Ripley (1996))

$$(T^0 = T_0, |\tilde{T}^k| = 1)$$

(2) $\alpha(t_j, i)$ odabiremo CV metodom ili na bestnom skupu. [86]

[za CV $\rightarrow \forall T_k, k=1, \dots, K$, ponovo računamo
 $T_0 = T_0(T_k), T(x) = T(x, T_k), x \geq 0, (!)$
 te grešku prognoziramo na $T - T_k =$]

California Housing. R

8.1.2 Klasifikacijska stabla

$\bullet Y \in \{0, 1, \dots, K-1\} =: S$

Za stablo T , i sve $t \in T$,

$$m_k(t) := |\{x^{(i)} \in t : y_i = k\}|, \quad (8.10)$$

te

$$\hat{P}(Y=k | X \in t) = P_k(t) := \frac{m_k(t)}{m(t)}. \quad (8.11)$$

$$\hat{A}_T(x) := \sum_{t \in \tilde{T}} k(t) \mathbb{1}_{\{x \in t\}}, \quad x \in D,$$

te ako je gubitak 0-1, stajemo

$$k(t) = \arg \max_{h \in S} \hat{P}_h(t). \quad (8.12)$$

$$= \underset{(8.11)}{\text{---}} m_k(t)$$

Kako djelimo čvorove?

Uoči, za regresijsku tablicu,

$$C(T) = \frac{1}{n} \sum_{t \in \tilde{T}} \sum_{x^{(i)} \in t} (y_i - \bar{y}(t))^2$$

$$= \sum_{t \in \tilde{T}} \hat{p}(t) \cdot i(t) \quad (8.13)$$

Za

$$\hat{p}(t) := \frac{n(t)}{n} \quad (= \hat{P}(X \in t)) \quad (8.14)$$

$$i(t) := \frac{1}{n(t)} \sum_{x^{(i)} \in t} (y_i - \bar{y}(t))^2$$

$$= \widehat{\text{Var}}(y_i : x^{(i)} \in t)$$

Mjera "nečistoće"
(engl. "impurity")
čvoru t

Za konstrukciju stabla u klasifikaciji koristimo

(1.) Ginijev indeks:

$$i(t) = \sum_{\substack{k \neq k', \\ k, k' \in S}} \hat{p}_k(t) \hat{p}_{k'}(t) = \sum_{k \in S} \hat{p}_k(t) (1 - \hat{p}_k(t)) \quad (8.15)$$

ili

(2.) Entropija:

$$i(t) = - \sum_{k \in S} \hat{p}_k(t) \log(\hat{p}_k(t)) \quad (8.16)$$

↳ upodi • $i(t)$ maksimalna ako $(\hat{p}_0(t), \dots, \hat{p}_{k-1}(t)) = (\frac{1}{k}, \dots, \frac{1}{k})$

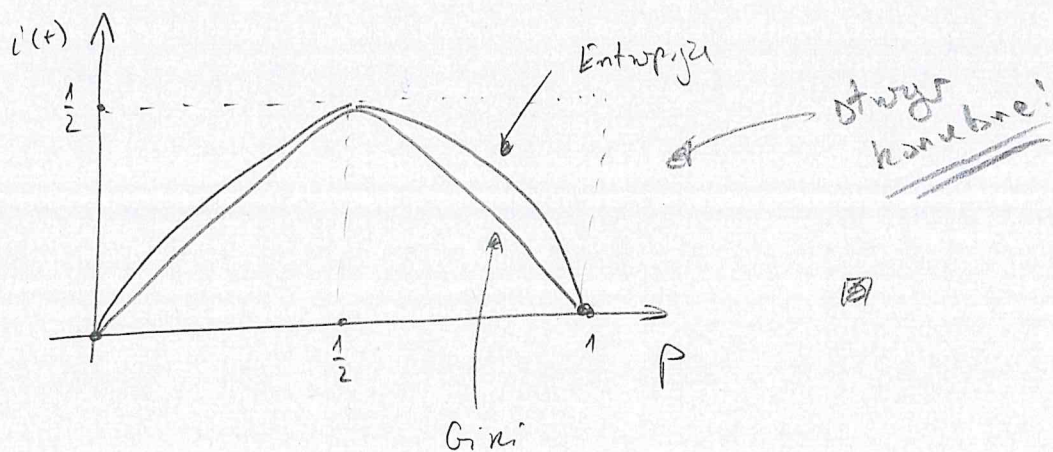
• $i(t)$ minimalna ako $\hat{p}_k(t) = 1$ za neki $k \in S$.

Pr. 8.4 | $S = \{0, 1\}$ $\rightarrow$ $\left[p := \hat{p}_1(t), \hat{p}_0(t) = 1-p \right]$ (88)

$\Rightarrow$ Gini $\rightarrow i(t) = 2p(1-p)$

Entropija $\rightarrow i(t) = -p \log(p) - (1-p) \log(1-p)$

Kriterij dijeljenja: za $t \in T$, tražimo

$$(j^*, s^*) = \underset{j, s}{\operatorname{argmax}} \{ \Delta C(t, j, s) \}$$

$$(8.17) = \dots \{ \hat{p}(t) i(t) - \hat{p}(t_L) i(t_L) - \hat{p}(t_R) i(t_R) \}$$

$$= \underset{j, s}{\operatorname{argmin}} \{ \hat{p}(t_L) i(t_L) + \hat{p}(t_R) i(t_R) \}$$

Nap. 8.5 | u regresiji imamo $L(y, \hat{y}) = (y - \hat{y})^2$ te koristimo

$$i(t) = \frac{1}{n(t)} \sum_{x^{(i)} \in t} L(y_i, \underbrace{\hat{A}_T(x^{(i)})}_{= \hat{y}(t)})$$

tj. $C(T) = L_T(\hat{A}_T)$

$\rightarrow$ zašto u klasifikaciji ne koristimo 0-1 gubitak

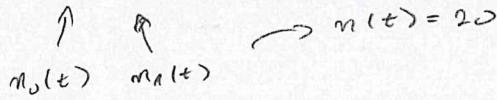
$$i(t) = \frac{1}{n(t)} \sum_{x^{(i)} \in t} \mathbb{1}_{\{y_i \neq \hat{A}_T(x^{(i)})\}}$$

$$= 1 - \hat{p}_{n(t)}(t) \quad (8.12)$$

mfn. | $S = 10,13,$

$$t = (4, 16)$$

te gledamo podjelu

$$t_L = (4, 6)$$

$$t_0 = (0, 10)$$

"čist čvor"

$$\Delta C = \hat{p}(t) i(t) - \hat{p}(t_L) i(t_L) - \hat{p}(t_0) i(t_0)$$

$$= \frac{1}{n} \left\{ \begin{array}{l} 0, \quad 0-1 \\ 1.6, \quad \text{Gini} \\ 3.27, \quad \text{entropija} \end{array} \right.$$

jer $k(t_L) = k(t_0) = h(t)!$
(= 1)

[problem je u tome što je 0-1 t-ja neistota
nije strogo konveksna!]

Ipak, 0-1 mijenu koristimo pri obretiocuju

[jer mo> zamima predikciju]

~~tpoh, 0-1 mjera konstante pri obrezivanju stabla.~~

~~[Zanimanje nas predhaju]~~ [0,0]

8.1.3 Generalizacije

Kategorijalne koordinate

Ako je $x_j \in \{0, 1, \dots, k_j - 1\} =: S_j$, imamo $2^{k_j - 1} - 1$

možućih podjela S_j na dvije grupe

(npr. $t_L = \{x \in t : x_j \in \{0, 1, 3\}\}$, $t_R = \{x \in t : x_j \in \{2, 1, 3\}\}$)

→ za velike k_j imamo pristupačnost za izbor x_j za podjelu!

Funkcija gubitka → pretp. $S = \{0, 1, 3\}$

Umjesto samo $L(\hat{A}) = P(Y \neq \hat{A}(X))$, često nas više zanimaju

- $P(Y = \hat{A}(X) | Y = 1) \rightarrow$ "sensitivity"
- $P(Y = \hat{A}(X) | Y = 0) \rightarrow$ "specificity"

npr. (a) 0 = nije bolest, 1 = bolest

→ želimo što veću sens.

(b) 0 = nije spom, 1 = spom

→ ——— "specif." ■

↳ Matrica gubitka je $L = (L_{k,k'} : k, k' \in \{0,1\})$, gdje je (t-je)

0.1

- $L_{k,k} = 0$, ($\forall k$)

- $L_{k,k'} =$ trošak ako stavimo mjehot (k) (≥ 0) predviđamo s (k'), ($k \neq k'$)

Za stablo T , ako je $x \in t$ ($t \in \tilde{T}$), iz

imamo

$$\hat{A}_T(x) = k(t) := \underset{k \in \{0,1\}}{\operatorname{argmin}} \sum_{\ell \in \{0,1\}} L_{\ell,k} \hat{P}_\ell(t) = \hat{P}(Y=e | X \in t)$$

$$= \hat{E}[L_{Y,k} | X \in t]$$

$$\stackrel{L_{k,k}=0}{=} \underset{k \in \{0,1\}}{\operatorname{argmin}} L_{1-k,k} \hat{P}_{1-k}(t),$$

ti:

$$\hat{A}_T(x) = 1 \iff L_{0,1} \hat{P}_0(t) \leq L_{1,0} \hat{P}_1(t)$$

$$\iff \hat{P}_1(t) \geq \frac{L_{0,1}}{L_{1,0} + L_{0,1}} =: \alpha$$

$\hat{P}_0 = 1 - \hat{P}_1$

↳ • $L_{0,1} > L_{1,0}$ (npr. 0 = nije spem, 1 = spem)

$\Rightarrow \alpha > \frac{1}{2}$ te vodi specificity.

• $L_{0,1} < L_{1,0}$ (npr. 0 = nije bolest, 1 = bolest)

$\Rightarrow \alpha < \frac{1}{2}$ te vodi sensitivity

• $L_{0,1} = L_{1,0}$ (0-1 gubitak)

$\Rightarrow \alpha = \frac{1}{2}$

• uvijek postoji "tradeoff" između sensit. i specif.

→ ROC krivulja

92

• umjesto kod predikcija, L se može uzeti u obzir i pri konstrukciji stabla

→ Carseats.R